2025/1913

19.9.2025

# EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2025/1913,

**18. september 2025,**

**millega muudetakse määrust (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+), seoses erimeetmetega strateegiliste probleemide lahendamiseks**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 164, 175, 177 ja 322,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ([2]),

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([3])

ning arvestades järgmist:

(1) Võttes arvesse hiljutisi olulisi geopoliitilisi ja majanduslikke sündmusi, mis on mõned liidu strateegilised poliitilised prioriteedid ümber kujundanud, on vaja näha liikmesriikidele ette struktuursemad võimalused nende pakiliste strateegiliste geopoliitiliste probleemidega tegelemiseks ja oma ressursside ümbersuunamiseks uutele esilekerkivatele prioriteetidele.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1057 ([4]) loodud Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) peamised eesmärgid on toetada liikmesriike ja piirkondi sotsiaalse kaasatuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamisel, aktiveerida tööturgu ning toimida Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete järgi ja saavutada selle peamised eesmärgid. ESF+ vahendite ümberplaneerimine ei tohiks kahjustada fondi sotsiaalset lähenemisviisi, vaid peaks tugevdama selle võimekust võidelda ebavõrdsuse vastu.

(3) Euroopa Kontrollikoda rõhutas oma 6. mai 2025. aasta arvamuses käesoleva määruse aluseks oleva seadusandliku ettepaneku kohta, et ühtekuuluvuspoliitikat kasutatakse sageli hädaolukordadele reageerimise vahendina, mis võib kahjustada selle pikemaajalisi sihte ja eesmärke. Seetõttu on oluline tagada, et hädaolukordades võetavad meetmed ei tõkestaks ühtekuuluvuspoliitika eesmärke.

(4) Liit ja selle liikmesriigid näitavad jätkuvalt, et nad suudavad reageerida kiiresti geopoliitilistele sündmustele ja et nad on valmis kasutama piisaval määral rahalisi vahendeid liidu kaitsetööstuse tugevdamiseks. Samal ajal on ülimalt tähtis jätkata ESF+ kaudu investeerimist liidu sotsiaalsetesse eesmärkidesse, sest sotsiaalne ühtekuuluvus on aluseks liidu demokraatlikule ja ühiskondlikule vastupanuvõimele, mis on keskse tähtsusega agressiooniohuga toimetulekuks.

([1]) ELT C, C/2025/3197, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3197/oj.
([2]) ELT C, C/2025/3474, 16.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3474/oj.
([3]) Euroopa Parlamendi 10. septembri 2025. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 18. septembri 2025. aasta otsus.
([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013 (ELT L 231, 30.6.2021, lk 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj).

(5) Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni 19. märtsi 2025. aasta ühine valge raamat „Euroopa kaitsevalmidus 2030“ sillutab teed tõelisele Euroopa kaitsekoostöö liidule; muu hulgas soovitatakse selles liikmesriikidel teha suuri investeeringuid kaitsesse ja küberturvalisusse, sealhulgas kahesuguse kasutuse võimete ja tsiviilvalmisoleku valdkonnas, ning seda tuleks teha koos sotsiaalkulutustega, luues töökohti ning täiend- ja ümberõppe võimalusi. Sellega seoses esitas komisjon oma 5. märtsi 2025. aasta teatises „Oskuste liit“ meetmed liidus puudulike oskuste ja oskuste nappuse kõrvaldamiseks, muu hulgas kõnealuses teatises osutatud tugevdatud ja ühtlustatud oskuste pakti ning selle ulatuslike partnerluste, eelkõige lennundus- ja kosmosetööstuse ning kaitsevaldkonna ulatusliku partnerluse kaudu. Seda arvestades on asjakohane lisada ESF+ stiimulid, et hõlbustada oskuste arendamist kaitsetööstuses. Selleks et võimaldada liikmesriikidele suuremat paindlikkust vahendite ümberpaigutamisel oskuste arendamiseks kaitsetööstuses, ei tohiks selliseks oskuste arendamiseks eraldatud summade suhtes kohaldada valdkondliku keskendamise nõudeid, vaid neid tuleks arvesse võtta, kui nad aitavad kaasa selliste nõuete täitmisele.

(6) ESF+ võib kasutada selleks, et toetada töötajate, ettevõtete ja ettevõtjate kohanemist muutustega. Kooskõlas komisjoni 26. veebruari 2025. aasta teatises „Puhta tööstuse kokkulepe – konkurentsivõime ja süsinikuheite vähendamise ühtne tegevuskava“ kavandatud dekarboniseerimise meetmetega ning selleks, et veelgi hõlbustada tootmisprotsesside ja toodete dekarboniseerimisega seotud tööstussektori kohanemist, peaks ESF+ hõlbustama oskuste omandamist, töökohtade säilitamist ja kvaliteetsete töökohtade loomist kogu dekarboniseerimise protsessi jooksul, pakkudes kõnealuse protsessi elluviimisel paindlikkust. Seda tuleks teha kooskõlas eesmärgiga pakkuda elukestvaid võimalusi inimeste korrapäraseks täiend- ja ümberõppeks, mis on sätestatud komisjoni teatises „Oskuste liit“, sealhulgas oskuste garantii abil. Erilist tähelepanu tuleks pöörata vähem arenenud piirkondade ja maapiirkondade erivajadustele ja tingimustele, et nad saaksid rohepöördest kasu, ning nende liidu laiemasse majanduslikku, sotsiaalsesse ja keskkonnaalasesse arengusse integreerumise tagamisele.

(7) Võttes arvesse, kui olulised on horisontaalsed eeltingimused, mida kohaldatakse kõigi erieesmärkide suhtes, ja nende täitmise hindamiseks vajalikud kriteeriumid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 ([5]) artikli 15 lõike 1 teise lõigu ja III lisa tähenduses, et tagada kõnealustest liidu fondidest antava liidu üldise toetuse tulemuslik ja tõhus kasutamine, ning võttes arvesse vajadust tagada kõnealuste liidu fondide praktiline mõju, ei tohiks käesoleva määrusega ette nähtud uute prioriteetide ja paindlikkuse alusel tehtavat programmimuudatust ega ümberpaigutamist kohaldada summade suhtes, mis ületavad kõnealuse määruse artikli 86 lõike 1 teises lõigus osutatud kohandatavat summat ja mis vastavad erieesmärkidele, mille kohta on komisjon andnud negatiivse hinnangu nimetatud horisontaalsete eeltingimuste kohaldamise alusel. Selline proportsionaalne meede on vajalik stiimul, mille eesmärk on tagada, et liikmesriigi õigus ja tavad vastavad jätkuvalt horisontaalsetele eeltingimustele ning liidu fondidest kaetavad kulud vastavad liidu eesmärkidele. Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL, Euratom) 2020/2092 ([6]) kohaldatakse horisontaalselt, tuleks sama nõuet kohaldada summade suhtes, mis vastavad kõnealuse määruse alusel vastu võetud meetmetega peatatud kulukohustustele. Määruse (EL) 2021/1060 artikli 86 lõike 1 teises lõigus osutatud kohandatava summa piiresse jäävate summade suhtes, mis vastavad erieesmärkidele, mille kohta on komisjon andnud negatiivse hinnangu horisontaalsete eeltingimuste kohaldamise alusel, võib kohaldada programmimuudatust või ümberpaigutamist uute prioriteetide alusel, kui uued prioriteedid on kooskõlas horisontaalsete eeltingimustega taotletavate eesmärkidega.

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

(8) ESF+ raames toetatakse investeeringuid, mis aitavad kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/795 ([7]) loodud Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvormi (STEP) eesmärkide saavutamisele. STEPi eesmärk on tugevdada liidu juhtpositsiooni tehnoloogia valdkonnas ja oskuste arendamist liidus. Selleks et pakkuda täiendavaid stiimuleid ESF+-ist neis kriitilistes valdkondades tehtavateks investeeringuteks, tuleks laiendada liikmesriikide võimalust saada asjaomaste programmimuudatuste jaoks suuremaid eelmakseid. Prioriteetidele, mis toetavad STEPi eesmärkidele kaasa aitavaid investeeringuid programmimuudatuse taotluse raames, mis esitati komisjonile hiljemalt 31. märtsil 2025, on ette nähtud erakorralised ühekordsed eelmaksed vastavalt sellele, mis on kohaldatav kõnealuse taotluse esitamise ajal.

(9) Võimaldamaks liikmesriikidel viia ümberplaneerimine läbi sisukalt ja õiglaselt, lahknemata ESF+ peamistest eesmärkidest, ja suunata vahendid käesolevas määruses osutatud liidu strateegilistele prioriteetidele, nii et programmide rakendamisel ei tekiks täiendavaid viivitusi, on asjakohane näha ette täiendav paindlikkus. Vahehindamine annab võimaluse käsitleda strateegiliste probleemide ja uute prioriteetide esilekerkivaid sotsiaalseid aspekte, ilma et see piiraks muude liidu õigusaktide või järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohaldamist. Liikmesriigid peaksid saama lisaaega, et viia lõpule vahehindamise tulemuste analüüs ja esitada sellega seotud programmimuudatuste taotlused.

(10) Venemaa Ukraina-vastane agressioonisõda avaldab ebaproportsionaalselt rasket mõju Venemaa, Valgevene või Ukrainaga piirnevatele NUTS 2. tasandi piirkondadele, põhjustades töökohtade kadumist, majandustegevuse vähenemist ja sotsiaalset tõrjutust. Selleks et kiirendada ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamist, leevendada survet liikmesriikide eelarvetele ja anda oluliste investeeringute rakendamiseks vajalikku likviidsust, tuleks programmidele teha ESF+ist täiendav ühekordne eelmakse. Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja kahjuliku mõju tõttu tuleks eelmaksete protsendimäära teatavate programmide puhul, mis hõlmavad üht või mitut Venemaa, Valgevene või Ukrainaga piirnevat NUTS 2. tasandi piirkonda veelgi suurendada. Selleks et ergutada vahehindamise raames ümberplaneerimist peamistele prioriteetidele, tuleks täiendav ühekordne eelmakse teha üksnes juhul, kui rahaliste vahendite ümberpaigutamine konkreetsetele olulistele prioriteetidele ületab teatavat künnist.

(11) Et võtta arvesse aega, mida on vaja investeeringute ümbersuunamiseks, ja võimaldada olemasolevate vahendite parimat kasutamist, tuleks programmide puhul, mille raames paigutatakse vahendid ümber strateegilistesse prioriteetidesse, kohandada kulude rahastamiskõlblikkuse tähtaegu ja kulukohustustest vabastamise reegleid, samuti muid tulemusraamistiku, finantsjuhtimise ning aruandluse ja hindamise nõuetega seotud tähtaegu.

(12) Kõrgemat kaasrahastamise määra peaks olema võimalik kohaldada selliste programmide prioriteetide suhtes, mis hõlmavad üht või mitut Venemaa, Valgevene või Ukrainaga piirnevat NUTS 2. tasandi piirkonda, võttes arvesse Venemaa agressioonisõja kahjulikku mõju NUTS 2. tasandi piirkondadele.

(13) Oskuste arendamine ning noorte talentide ja ka ettevõtjate koolitamine on töökohtade loomiseks hädavajalik ning oskuste õpetamise ja rakendamisega tegelevad asutused, eelkõige kutseharidus- ja -õppeasutused, peaksid tööturu vajadustele vastamiseks tegema tihedat koostööd. Sellega seoses peaksid liikmesriigid olema võimelised eraldama vahendeid, et meelitada stiimulite ja sihipärase koolituse abil ligi noori talente ja ettevõtjaid, eriti maapiirkondadesse ja vähem arenenud piirkondadesse.

(14) Programmide muutmisel peaksid liikmesriigid seoses sihtotstarbeliste prioriteetidega ning sotsiaalpartnerite tihedal ja sisulisel osalusel lisama toetusesaajatele kohustuse järgida töö- ja tööhõivetingimusi kooskõlas kohaldatava liidu ja riigisisese õigusega ning kohaldatavate Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonide ja kollektiivlepingutega.

([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/795, millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP) ja muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ ning määrusi (EL) 2021/1058, (EL) 2021/1056, (EL) 2021/1057, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) 2021/1060, (EL) 2021/523, (EL) 2021/695, (EL) 2021/697 ja (EL) 2021/241 (ELT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(15) Selleks et toetada liikmesriike nende kiirel ja õigel ümberplaneerimisel, peaks komisjon andma korraldusasutustele aegsasti selgeid tehnilisi selgitusi ja tuge, sealhulgas struktureeritud süsteemi kaudu, vastates tehnilistele, õiguslikele ja menetluslikele küsimustele, eelkõige seoses käesoleva määrusega kehtestatud meetmetega.

(16) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt strateegiliste probleemide sotsiaalsete aspektide käsitlemist, investeeringute ümbersuunamist uutele kriitilistele prioriteetidele ning poliitika elluviimise lihtsustamist ja kiirendamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid oma ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(17) Määrust (EL) 2021/1057 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(18) Võttes arvesse tungivat vajadust võimaldada hädavajalikke investeeringuid oskustesse kaitsetööstuses ning kohanemist muutustega, mis on seotud dekarboniseerimisega pakiliste geopoliitiliste probleemide kontekstis, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1*

**Määruse (EL) 2021/1057 muutmine**

Määrust (EL) 2021/1057 muudetakse järgmiselt.

1) Lisatakse järgmine artikkel:

„*Artikkel 5a*

**Jagatud eelarve täitmist järgiva ESF+ haru vahehindamist ja sellega seotud paindlikkust käsitlevad erinormid**

1. 2026. aastal maksab komisjon 1,5 % ESF+ist antavast kogutoetusest täiendava ühekordse eelmaksena vastavalt programmimuudatuse heakskiitmise otsusele. Programmide puhul, mis hõlmavad üht või mitut Venemaa, Valgevene või Ukrainaga piirnevat NUTS 2. tasandi piirkonda, suurendatakse 2026. aastal täiendava ühekordse eelmakse määra 9,5 %-ni, tingimusel et programm ei hõlma asjaomase liikmesriigi kogu territooriumi. Kui aga liikmesriigi Venemaa, Valgevene või Ukrainaga piirnevad NUTS 2. tasandi piirkonnad osalevad üksnes programmides, mis hõlmavad kogu asjaomase liikmesriigi territooriumi, kohaldatakse ka selliste programmide suhtes suurendatud määra.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud täiendavaid ühekordseid eelmakseid kohaldatakse üksnes juhul, kui vahehindamise raames on heaks kiidetud vähemalt 10 % programmi rahaliste vahendite ümberpaigutamine ühele või mitmele artikli 12a, 12c või 12d kohaselt kehtestatud sihtotstarbelisele prioriteedile, tingimusel et programmimuudatuse taotlus on esitatud komisjonile hiljemalt 31. detsembril 2025 (edaspidi „10 % künnis“).

10 % künnise arvutamisel võetakse arvesse ka järgmisi sama programmi raames tehtavaid ümberpaigutusi:

a) vahehindamise raames toimuvad ümberpaigutused Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF) või Ühtekuuluvusfondist määruse (EL) 2021/1058 artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktides vi ja vii, punkti b alapunktides v, ix, xi ja xii, punkti c alapunktis iii, punkti d alapunktis vii ning punkti e alapunktides iii ja iv osutatud erieesmärkide jaoks kehtestatud ühele või mitmele sihtotstarbelisele prioriteedile;

b) vahehindamise raames toimuvad ümberpaigutused Õiglase Ülemineku Fondist sihtotstarbelistele prioriteetidele, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/795 (*) loodud Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvormi (STEP) eesmärkidele kaasa aitavate investeeringute toetamiseks või taskukohase eluaseme kättesaadavuse edendamiseks vastavalt määrusele (EL) 2021/1056;

c) enne vahehindamist programmimuudatustes heaks kiidetud ümberpaigutused ERFist või Ühtekuuluvusfondist määruse (EL) 2021/1058 artikli 3 lõike 1 esimese lõigu punkti a alapunktis vi ja punkti b alapunktis ix osutatud erieesmärkide jaoks kehtestatud sihtotstarbelistele prioriteetidele, ESF+ist käesoleva määruse artiklis 12a kehtestatud sihtotstarbelistele prioriteetidele või Õiglase Ülemineku Fondist sihtotstarbelistele prioriteetidele, mis on kehtestatud STEPi eesmärkide saavutamisele kaasa aitavate investeeringute toetamiseks;

d) ümberpaigutused ERFist või Ühtekuuluvusfondist määruse (EL) 2021/1058 artikli 3 lõike 1 esimese lõigu punkti b alapunktis v osutatud erieesmärgi jaoks kehtestatud prioriteetidele, mis on heaks kiidetud programmimuudatustega alates 1. jaanuarist 2025.

3. 10 % künnisele vastava summa arvutamisel ei võeta arvesse järgmisi vahendeid:

a) määruse (EL) 2021/1056 artiklis 4 osutatud vahendid Euroopa Liidu taasterahastust;

b) määruse (EL) 2021/1060 artikli 110 lõike 1 punktis e osutatud täiendav toetus äärepoolseimatele piirkondadele;

c) vahendid, mis on ümber paigutatud ühele või mitmele sihtotstarbelisele prioriteedile, mis on kehtestatud loodusõnnetustele reageerimise toetamiseks vastavalt käesoleva määruse artiklile 12b või määruse (EL) 2021/1058 artikli 3 lõike 1 punkti b alapunktis x osutatud erieesmärgi raames.

4. Liikmesriigile makstavaid täiendavaid ühekordseid eelmakseid, mis tulenevad programmimuudatustest vastavalt käesoleva artikli lõikes 2 osutatud sihipärastele prioriteetidele ümberpaigutamisele, käsitatakse määruse (EL) 2021/1060 artikli 105 kohaselt kulukohustustest vabastatavate summade arvutamisel 2025. aastal tehtud maksetena, tingimusel et programmimuudatuse taotlus on esitatud komisjonile hiljemalt 31. detsembril 2025.

5. Erandina määruse (EL) 2021/1060 artikli 63 lõikest 2 ja artikli 105 lõikest 2 on kulude rahastamiskõlblikkuse ja kulukohustustest vabastamise tähtaeg 31. detsember 2030, kui programmimuudatused, millega vähemalt 10 % programmi rahalistest vahenditest paigutatakse ümber ühele või mitmele käesoleva artikli lõikes 2 osutatud sihtotstarbelisele prioriteedile, on heaks kiidetud.

6. Kui liikmesriigil on ainult üks kogu tema territooriumi hõlmav programm, mida rahastatakse ERFist, Ühtekuuluvusfondist, ESF+ist ja Õiglase Ülemineku Fondist, kohaldatakse lõikes 5 osutatud erandit juhul, kui vähemalt 7 % programmi rahalistest vahenditest paigutatakse ümber ühele või mitmele sihtotstarbelisele prioriteedile, millele on osutatud lõikes 2.

7. Kui käesoleva artikli lõigetes 5 ja 6 osutatud programmide puhul on määrusega (EL) 2021/1060 kehtestatud tulemusraamistiku, finantsjuhtimise, aruandluse ja hindamise nõuete kohaldamiseks lõppkuupäev, loetakse kõnealuseks kuupäevaks järgmise aasta sama kuupäev. Lisaks loetakse erandina määruse (EL) 2021/1060 artikli 2 punktist 29 selliste programmide puhul viimaseks aruandeaastaks ajavahemikku 1. juulist 2030 kuni 30. juunini 2031.

8. Erandina määruse (EL) 2021/1060 artikli 112 lõikest 3 suurendatakse programmide puhul, mis hõlmavad üht või mitut Venemaa, Valgevene või Ukrainaga piirnevat NUTS 2. tasandi piirkonda, prioriteetide maksimaalset kaasrahastamise määra 10 protsendipunkti võrra üle kohaldatava kaasrahastamise määra, ilma et see ületaks 100 %. Kõrgemat kaasrahastamise määra ei kohaldata programmide suhtes, mis hõlmavad kogu asjaomase liikmesriigi territooriumi, välja arvatud juhul, kui need NUTS 2. tasandi piirkonnad osalevad üksnes programmides, mis hõlmavad kogu asjaomase liikmesriigi territooriumi.

Käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud erandit kohaldatakse ainult juhul, kui vähemalt 10 % programmi rahaliste vahendite ümberpaigutamisest käesoleva artikli lõikes 2 osutatud ühele või mitmele sihtotstarbelisele prioriteedile on heaks kiidetud, tingimusel et programmimuudatuse taotlus on esitatud komisjonile hiljemalt 31. detsembril 2025.

9. Lisaks iga programmi vahehindamise tulemustele, mis tuleb esitada vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artikli 18 lõikele 2, võivad liikmesriigid hiljemalt 31. detsembril 2025 esitada komisjonile uuesti täiendava hindamise ja sellega seotud programmimuudatuse taotlused, võttes arvesse käesoleva määruse artikli 12a, 12c või 12d kohaselt kehtestatud sihtotstarbelisi prioriteete. Kohaldatakse määruse (EL) 2021/1060 artiklis 24 sätestatud tähtaegu.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/795, millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP) ja muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ ning määrusi (EL) 2021/1058, (EL) 2021/1056, (EL) 2021/1057, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) 2021/1060, (EL) 2021/523, (EL) 2021/695, (EL) 2021/697 ja (EL) 2021/241 (ELT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).“

2) Artiklit 12a muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võivad kasutada ESF+, et toetada käesoleva määruse artikli 4 lõikes 1 sätestatud asjakohaste erieesmärkide raames määruse (EL) 2024/795 artikli 2 lõike 1 punktis b osutatud STEPi eesmärke, sealhulgas toetades nullnetotehnoloogiaalaste oskuste arendamist, muu hulgas selliste oskuste arendamist, mis põhinevad Euroopa oskuste akadeemiate loodud õppeprogrammidel, samuti noorte koolitamist ning töötajate oskuste omandamist, täiendamist ja ümberõpet nullnetotehnoloogia valdkonnas.“;

b) lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Kui komisjon kiidab heaks programmimuudatuse, mis hõlmab üht või mitut prioriteeti, mis on suunatud ESF+ist toetatavatele tegevustele, mis aitavad kaasa määruse (EL) 2024/795 artiklis 2 osutatud STEPi eesmärkide saavutamisele, teeb ta lisaks määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõigetes 1 ja 2 sätestatud programmi eelmaksetele kõnealuste prioriteetide jaoks eraldatud vahenditest erakorralise 20 %-lise eelmakse, tingimusel et programmimuudatuse taotlus on esitatud komisjonile hiljemalt 31. detsembril 2025. Kui sellised sihtotstarbelised prioriteedid on lisatud programmimuudatuse taotlusse, mis esitati komisjonile hiljemalt 31. märtsil 2025, teeb komisjon vastavalt programmimuudatuse heakskiitmise otsusele erakorralise ühekordse eelmakse, mis moodustab 30 % kõnealustele prioriteetidele eraldatud vahenditest. Nimetatud erakorraline eelmakse tehakse 60 päeva jooksul alates sellest, kui komisjon võtab vastu otsuse, millega programmimuudatus heaks kiidetakse.“

3) Lisatakse järgmised artiklid:

„*Artikkel 12c*

**Tsiviilvalmisoleku, kaitsetööstuse, sealhulgas kahesuguse kasutusega võimete ja küberturvalisuse alaste oskuste arendamise toetamine**

1. Liikmesriigid võivad kasutada ESF+ selleks, et toetada tsiviilvalmisoleku, kaitsetööstuse, sealhulgas kahesuguse kasutuse võimete ja küberturvalisuse alaste oskuste arendamist sihtotstarbeliste prioriteetide raames, seades esikohale kahesuguse kasutusega võimete ja tsiviilvalmisolekuga seotud oskused. Tegevuste valimisel vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artiklile 73 seavad liikmesriigid esikohale mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, avalikud tööturuasutused ja sotsiaalmajanduse. Need sihtotstarbelised prioriteedid võivad toetada kõiki käesoleva määruse artikli 4 lõike 1 punktides a–g sätestatud erieesmärke.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sihtotstarbelistele prioriteetidele eraldatud vahendeid ei võeta aluseks artiklis 7 osutatud valdkondliku keskendamise nõuetega vastavuse tagamise arvutamisel.

3. Lisaks määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõigetes 1 ja 2 sätestatud programmi iga-aastastele eelmaksetele maksab komisjon vastavalt otsusele, millega programmimuudatus heaks kiidetakse, erakorralise ühekordse eelmaksena 20 % käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sihtotstarbelistele prioriteetidele eraldatud summast, tingimusel et programmimuudatuse taotlus on esitatud komisjonile hiljemalt 31. detsembril 2025.

Nimetatud erakorraline ühekordne eelmakse makstakse välja 60 päeva jooksul alates sellest, kui komisjon võtab vastu otsuse, millega programmimuudatus vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artikli 24 lõikele 4 heaks kiidetakse.

4. Määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõike 5 kohaselt tasaarvestatakse komisjoni raamatupidamisarvestusest erakorralise ühekordse eelmaksena makstud summa hiljemalt viimasel aruandeaastal.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõike 6 kohaselt kasutatakse sellisest erakorralisest ühekordsest eelmaksest saadud intresse asjaomase programmi jaoks samamoodi nagu ESF+ vahendeid ja need kajastatakse viimase aruandeaasta raamatupidamisarvestuses.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 97 lõike 1 kohaselt selliseid erakorralisi ühekordseid eelmakseid ei peatata.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 105 lõike 1 kohaselt peavad kulukohustustest vabastatavate summade arvutamisel arvesse võetavad eelmaksed sisaldama tehtud erakorralisi ühekordseid eelmakseid.

5. Erandina määruse (EL) 2021/1060 artikli 112 lõikest 3 suurendatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sihtotstarbeliste prioriteetide maksimaalset kaasrahastamise määra 10 protsendipunkti võrra üle kohaldatava kaasrahastamise määra, ilma et see ületaks 100 %.

6. Erandina määruse (EL) 2021/1060 artikli 49 lõikest 3 ei nõuta käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sihtotstarbelise prioriteedi raames toetatavate tegevuste puhul asjaomaselt liikmesriigilt nende tegevustega seotud andmete üldsusele kättesaadavaks tegemist, kui selline avalikustamine ei ole lubatud julgeoleku või avaliku korraga seotud põhjustel vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artikli 69 lõikele 5. Enne sellise tegevuse valimist toetuse saamiseks teavitavad liikmesriigid komisjoni. Käesolev lõik ei piira komisjoni ja Euroopa Kontrollikoja õigust pääseda juurde teabele, mis on vajalik nende kontrolli- ja auditiülesannete täitmiseks, ega Euroopa Parlamendi kohustust teha ELi lepingu artikli 14 kohast poliitilist kontrolli ja jälgida liidu eelarve täitmist vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 319.

Toetusesaajate suhtes ei kohaldata määruse (EL) 2021/1060 artikli 50 lõike 1 punktides c, d ja e sätestatud nõudeid tegevuste puhul, mida toetatakse seoses käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sihtotstarbelise prioriteediga, kui teabeürituse või -tegevuse toetamist või korraldamist käsitleva teabe üldsusele esitamist ei nõuta julgeoleku ja avaliku korra kaalutlustel vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artikli 69 lõikele 5.

Komisjon teatab Euroopa Parlamendile vähemalt kord aastas nende tegevuste arvu, millele kohaldatakse teises lõigus sätestatud erandit, ja nende kogumaksumuse koondandmetena, järgides korrektselt konfidentsiaalsusnõudeid.

*Artikkel 12d*

**Dekarboniseerimisega seotud kohanemise toetamine**

1. Liikmesriigid võivad kasutada ESF+ selleks, et anda sihtotstarbelist toetust koolitusele, mille eesmärk on oskuste omandamine, täiend- ja ümberõpe, et töötajad, ettevõtted ja ettevõtjad kohaneksid muutustega, mis aitavad sihtotstarbeliste prioriteetide raames kaasa tootmisvõimsuse dekarboniseerimisele, et säilitada rohepöörde ajal konkurentsivõime, kestlikkus ja innovatsioon. Tegevuste valimisel vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artiklile 73 seavad liikmesriigid esikohale mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, avalikud tööturuasutused ja sotsiaalmajanduse. Need sihtotstarbelised prioriteedid võivad toetada kõiki käesoleva määruse artikli 4 lõike 1 punktides a–g sätestatud erieesmärke.

2. Liikmesriigid võivad toetada eri organisatsioonide, näiteks haridusasutuste vahelise koostöö edendamist, et toetada oskuste arendamist lõikes 1 osutatud valdkondades.

3. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel esitab asjaomane liikmesriik kooskõlas määruse (EL) 2021/1060 artikli 24 lõikega 1 programmimuudatuse põhjendatud taotluse. Kui liikmesriigil on juba programme, mis hõlmavad üht või mitut prioriteeti, mis vastavad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimustele, esitab liikmesriik komisjonile taotluse käsitada asjaomaseid prioriteete käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel sihtotstarbeliste prioriteetidena.

4. Lisaks määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõigetes 1 ja 2 sätestatud programmi iga-aastastele eelmaksetele maksab komisjon vastavalt otsusele, millega programmimuudatus heaks kiidetakse, erakorralise ühekordse eelmaksena 20 % käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sihtotstarbelistele prioriteetidele eraldatud summast, tingimusel et programmimuudatuse taotlus on esitatud komisjonile hiljemalt 31. detsembril 2025.

Selline erakorraline eelmakse makstakse välja 60 päeva jooksul alates sellest, kui komisjon võtab vastu otsuse, millega programmimuudatus kooskõlas määruse (EL) 2021/1060 artikli 24 lõikega 4 heaks kiidetakse.

5. Määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõike 5 kohaselt tasaarvestatakse komisjoni raamatupidamisarvestusest erakorralise eelmaksena makstud summa hiljemalt viimasel aruandeaastal.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõike 6 kohaselt kasutatakse sellisest erakorralisest eelmaksest saadud intresse asjaomase programmi jaoks samamoodi nagu ESF+ vahendeid ja need kajastatakse viimase aruandeaasta raamatupidamisarvestuses.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 97 lõike 1 kohaselt selliseid erakorralisi eelmakseid ei peatata.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 105 lõike 1 kohaselt peavad kulukohustustest vabastatavate summade arvutamisel arvesse võetavad eelmaksed sisaldama tehtud erakorralisi eelmakseid.

6. Erandina määruse (EL) 2021/1060 artiklist 112 suurendatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sihtotstarbeliste prioriteetide maksimaalset kaasrahastamise määra 10 protsendipunkti võrra üle kohaldatava kaasrahastamise määra, ilma et see ületaks 100 %.“

*Artikkel 2*

**Programmimuudatuste ja ümberpaigutamise piirangud**

Käesoleva määruse kohaseid programmimuudatusi ja ümberpaigutamisi ei ole lubatud kohaldada summade suhtes, mis vastavad määruse (EL, Euratom) 2020/2092 raames vastu võetud meetmetega peatatud kulukohustustele, ega summade suhtes, mis ületavad kohandatavat summat, mis vastab erieesmärkidele, mille kohta on komisjon andnud negatiivse hinnangu horisontaalsete eeltingimuste kohaldamise alusel vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artiklile 15.

*Artikkel 3*

**Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. september 2025

| *Euroopa Parlamendi nimel* | *Nõukogu nimel* |
|---|---|
| *president* | *eesistuja* |
| R. METSOLA | L. AAGAARD |

Käesoleva määruse kohta on komisjon teinud avalduse, mis on kättesaadav ELTs C, C/2025/5167, 19.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5167/oj.